

Lärande i rörelse – mönster av variation i erfandet av kroppshållning

Introduktion

Lärandet inom idrott och hälsa är till stor del praktiskt och förkroppsligat, dock inte enbart en individuell affär, utan är nära kopplat till kulturella och institutionella kontexter av skilda idrotter, hälsa samt ämnet idrott och hälsas praktik och traditioner (Quennerstedt, Öhman, & Öhman, 2011). Professionen behöver resonera över vad som är viktig kunskap i ett ämne där kropp, träning och livsstil står i fokus (Meckbach, 2004), och tydligare formulera lärandeobjekt, d v s vad eleverna skall lära sig (Larsson, 2004).

Användande av begreppen: *förkroppsligat medvetande, rörelsehandlingar och praktiskt vetande* (Arnold, 1999) möjliggör nytänkande rörande idrott och hälsa undervisningens syfte, och kan vara en hjälp för att se den mänskliga kroppen som något mer än ett rörligt objekt. Kropp och medvetande är inte två separata enheter, utan en enhet, en levd kropp. Vi agerar med medvetenhet och intelligens och vi lär genom vårt handlande (Annerstedt, 2007). Vilket kan betraktas som en *relationell* kunskapssyn, där kunskap uppfattas som en relation mellan människan och världen. Kunskapsinnehållet kan explicitgöras genom tydligt formulerade lärandeobjekt. Min avsikt i denna avhandling är att utforska ett lärandeobjekts beskaffenhet i syfte att få förståelse för vad elever behöver lära.

Forskningsfrågan

Vilka aspekter av kroppshållning måste elever erfara för att, på ett ergonomiskt ändamålsenligt vis, kunna anpassa sin kroppshållning till olika situationer och sammanhang?

Forskningsdesign

Learning Study (Holmqvist, 2011), en iterativ process, är den metod som används för att undersöka lärandeobjektets, kroppshållning, beskaffenhet. En fenomenografisk kartläggning av variationer i elevers erfande av kroppshållning inleder studien. I syfte att kartlägga det mönster av delar eller aspekter av kroppshållning som av elever urskiljs eller inte urskiljs och är eller inte är föremål för ett fokuserat medvetande samtidigt (Marton & Booth, 1997). De aspekter elever inte urskiljer, s.k. kritiska aspekter, är av särskilt intresse vid lektionsdesignen. Lärandet och undervisningen blir hjälpmedel för att testa olika mönster av variation och invariants av de i kartläggningen identifierade kritiska aspekterna. Lektionsdesign och analys görs med hjälp av variationsteorin. Analysen syftar till att identifiera elevers kvalitativt skilda sätt att erfara kroppshållning, men även att identifiera hur olika mönster av variation och invariants påverkar lärandeutfallet.

Ämnesdidaktiskt bidrag

Denna studie kan betraktas som en grundforskning. Syftet är att identifiera vilka aspekter av kroppshållning elever måste erfara för att, på ett ergonomiskt ändamålsenligt vis, kunna anpassa sin kroppshållning till olika situationer och sammanhang. Resultatet kan bli ett bidrag till professionens resonemang om vad som är viktig kunskap, i ämnet idrott och hälsa, utifrån valt lärandeobjekt. Vidare är strävan att visa på hur mönster av variation av kritiska aspekter, påverkar elevers erfande av kroppshållning. Studiens resultat kan sedan testas, utvecklas eller ersättas i andra studier, i syfte att bygga upp en kumulativ kunskap inom idrott och hälsa ämnet.

Litteraturförteckning

- Annerstedt, C. (2007). *Att (lära sig) vara lärare i idrott och hälsa*. Göteborg: Multicare AB.
- Arnold, P. J. (1999). The Virtues, Moral Education and the Practice of Sport. *QUEST, National Association for Physical Education in Higher Education* , 51, ss. 39-54.
- Holmqvist, M. (2011). Teachers' learning in a learning study. *Instructional Science* , 39 (4), ss. 497-511.
- Larsson, H. (2004). Idrott och hälsa - vad är det? *Svensk Idrottsforskning* , 4.
- Marton, F., & Booth, S. (1997). *Learning and awareness*. Mahwah, NJ: Earlbaum Associates.
- Meckbach, J. (2004). Ett ämne i förändring - lärares reflektioner över ämnet idrott och hälsa i grundskolan. *Svensk Idrottsforskning* , 4.
- Quennerstedt, M., Öhman, J., & Öhman, M. (2011). Investigating learning in physical education - transactional approach. *Sport, Education and Society* , 16 (2), pp. 159-177.